DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)
den 17 mars 2005 *

Innehållsförteckning

I — Bakgrund till tvisten ..... I - 2229

A — Avtalet ..... I - 2229

1) Avtalets ändamål ..... I - 2230

2) Arbetets förutsedda gång ..... I - 2232

3). Kommissionens kontroll ..... I - 2235

4) Finansiella bestämmelser ..... I - 2235

5) Återbetalningar ..... I - 2237

6) Skiljedomsklausulen ..... I - 2238

B — Verkställighet av avtalet ..... I - 2238

C — Kommissionens utbetalningar och återbetalningskravet ..... I - 2240

D — Tre av svarandenas likvidation ..... I - 2241

1) Beträffande InterTeam ..... I - 2242

2) Beträffande A-Consult ..... I - 2242

3) Beträffande Ision ..... I - 2243

II — Domstolens behörighet ..... I - 2243

A — Tillämpliga bestämmelser ..... I - 2243

B — Skiljedomsklausulens tillämplighet ..... I - 2244

III — Huruvida talan kan tas upp till prövning när den riktas mot tre svarande som har trätt i likvidation eller som har likviderats ..... I - 2246

A — Tillämpliga bestämmelser ..... I - 2247

1) Gemenskapsrätten ..... I - 2247

2) Nationell rätt ..... I - 2252

* Rättegångsspråk: tyska.

B — Huruvida talan kan tas upp till prövning i den mån den riktats mot InterTeam I - 2253

C — Huruvida talan kan tas upp till prövning i den mån den riktats mot A-Consult och Ision ..... I - 2254

D — Kommissionens tilläggsyrkanden ..... I - 2256

IV — Huruvida talan är välgrundad i den del den riktats mot AMI Semiconductor, Intracom, Euram och Nordbank ..... I - 2258

A — Rätten till ersättning grundad på artikel 23.3 i bilaga II till avtalet ..... I - 2258

1) Solidariskt betalningsansvar ..... I - 2259

2) Beräkningen av kommissionens finansiella bistånd ..... I - 2261

B — Rätten till återbetalning i enlighet med 812 § BGB ..... I - 2264

V — Intracoms genkäromål ..... I - 2265

Rättegångskostnader ..... I - 2266

I mål C-294/02,

angående en talan med stöd av artikel 238 EG, väckt den 12 augusti 2002,

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av G. Wilms, i egenskap av ombud, biträdd av R. Karpenstein, Rechtsanwalt, med delgivningsadress i Luxemburg,

sökande,

mot

AMI Semiconductor Belgium BVBA, tidigare Alcatel Microelectronics NV, Audenarde (Belgien), företrätt av M. Hallweger och R. Lutz, Rechtsanwälte,

A-Consult EDV-Beratungsgesellschaft mbH (i likvidation), Wien (Österrike), företrätt av E. Roehlich, Rechtsanwalt,

Intracom SA Hellenic Telecommunications & Electronic Industry, Aten (Grekland), företrätt av M. Lienemeyer, U. Zinsmeister och D. Waelbroeck, avocats,

ISION Sales + Services GmbH & Co. KG (i likvidation), Hamburg (Tyskland), företrätt av H. Fialski och T. Delhey, Rechtsanwälte,

Euram-Kamino GmbH, Hallbergmoos (Tyskland), företrätt av M. Hallweger och R. Lutz, Rechtsanwälte,

HSH Nordbank AG, tidigare Landesbank Kiel Girozentrale, Kiel (Tyskland), företrätt av B. Treibmann och E. Meincke, Rechtsanwälte,

och

InterTeam GmbH (i likvidation), Itzehoe (Tyskland), företrätt av M. Hallweger och R. Lutz, Rechtsanwälte,

svarande,

meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden P. Jann samt domarna R. Silva de Lapuerta, K. Lenaerts, S. von Bahr och K. Schiemann (referent),

generaladvokat: J. Kokott,
justitiesekreterare: avdelningsdirektören M.-F. Contet,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter förhandlingen den 8 juli 2004

och efter att den 23 september 2004 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 I sin ansökan har Europeiska gemenskapernas kommission yrkat att domstolen skall förplikta AMI Semiconductor Belgium BVBA, tidigare Alcatel Microelectronics NV

(nedan kallat AMI Semiconductor), ett företag bildat enligt belgisk rätt, A-Consult EDV-Beratungsgesellschaft mbH (nedan kallat A-Consult), företag enligt österrikisk rätt, Intracom SA Hellenic Telecommunications & Electronic Industry (nedan kallat Intracom), företag bildat enligt grekisk rätt, ISION Sales + Services GmbH & Co. KG, tidigare AllCon Gesellschaft für Kommunikationstechnologie mbH (nedan kallat Ision), Euram-Kamino GmbH (nedan kallat Euram), HSH Nordbank AG, tidigare Landesbank Kiel Girozentrale (nedan kallat Nordbank) och InterTeam GmbH (nedan kallat InterTeam), alla fyra företag bildade enligt tysk rätt (nedan tillsammans kallade svarandena), att solidariskt till kommissionen utge beloppet 317 214 euro jämte ränta som återbetalning av förskott som kommissionen utbetalat till fullgörande av ett avtal med dessa företag i samband med projekt Esprit nr 26927 (nedan kallat projektet) rubricerat Electronic Commerce Fulfilment Service for the Electronics Industry (ECFS/E) (tjänst för elektronisk handel inom elektronikindustrin) (nedan kallat avtalet).

I — Bakgrund till tvisten

A — *Avtalet*

2 Den 8 juni 1998 ingick Europeiska gemenskapen, företrädd av kommissionen, ett avtal med svarandena avseende det ekonomiska stöd som beviljats dessa för att genomföra projektet.

3 Avtalet avfattades på engelska. Enligt artikel 10 i avtalet skall tysk lag tillämpas på detta.

4 Sökandena var enligt artikel 1.1.1 i avtalet skyldiga att "genomföra avtalet tillsammans och solidariskt gentemot kommissionen med avseende på det arbete som angivits i bilaga I fram till den avgörande etappen om 18 månader".

5 Artikel 1.1.2 i avtalet har följande lydelse:

"Med undantag av force majeure (inbegripet strejk, lockout och andra händelser som normalt inte står under avtalsparternas kontroll) skall avtalsparterna göra rimliga ansträngningar för att uppnå de resultat som avses med projektet och fullgöra de skyldigheter en avtalspart försummat. Ingen avtalspart är skyldig att vidta åtgärder utöver vad han rimligen kan kontrollera eller att återbetala belopp som en försumlig avtalspart skall erlägga om han inte själv har bidragit till försumligheten. Avtalsparterna skall komma överens om vilka åtgärder som skall vidtas vid fall av force majeure."

1) Avtalets ändamål

6 Föremålet för avtalet utgjordes enligt artikel 1.1.1 i detta avtal av utförandet av de arbeten som räknades upp i bilaga I till avtalet.

7 Enligt den sammanfattning av projektets innehåll som återgivits i den första delen av denna bilaga var projektets ändamål att möjliggöra försäljning av överskott på halvledarkomponenter mellan elektroindustriella företag utan mellanhänder och att

därmed minska transaktionskostnaderna. Genomförandet av projektet skulle underlätta förhållandena

— genom att sammanföra överskjutande utbud och icke mättad efterfrågan med avseende på komponenter till en enda plattform,

— genom stöd till de kommersiella förfarandena för de åstadkomna handelstransaktionerna,

— genom att ombesörja spedition och deklarering som behövs för att genomföra köpeavtal och försäljningsavtal, och

— genom att utvidga användningen av elektronisk handel inom elektronikindustrin.

Enligt ovannämnda sammanfattning har elektronikindustrin tack vare detta projekt kunnat

— utvidga de kommersiella avsättningsmöjligheterna och minska transaktionskostnaderna genom användning av tekniken för globalt informationsutbyte, och

— använda den gränslösa elektroniska handeln i en världsekonomi.

De tre huvudmålsättningarna angavs på följande sätt i den ovannämnda sammanfattningen:

— Integrera ett större antal nyckeltjänster för elektronikindustrin.

— Genomföra lämpliga gränssnitt för ett effektivt börssystem, avsedda att integreras i en professionell IT-miljö för framtida användare och tillhandahållare av tjänster.

— Väcka intresse för en ökande utveckling av elektronisk handel inom elektroniksektorn genom att bland annat utveckla belöningar vid användning av systemet (bonus component) och kvantitativa metoder för att fastställa och förbättra förhållandet mellan kostnad och effektivitet till följd av att projektet genomförts.

2) Arbetets förutsedda gång

8 Enligt artikel 2.2.1 i avtalet skulle projektet genomföras inom en frist av 18 månader räknat från den 1 maj 1998 och således fram till oktober månad 1999.

9 Det framgår av avdelning 2 punkt 2.2 i avsnitt 2 i bilaga I till avtalet att det planerade arbetet delats in i åtta arbetsprogram (workpackages), som skulle innebära totalt 29 avtalsprestationer (deliverables). I det första programmet föreskrevs följande avtalsprestationer:

"Arbetsprogram 1: Identifiering av relevanta kommersiella förfaranden

Uppgift 1.1 Kommersiell behandling hos användaren (0–2 månader)

Förfarandet för förvärv av komponenter

Kontroll och hantering av överskottskomponenter

Kvalitetskontroll (ISO 9000 och så vidare)

Andra leverantörer

Anpassade betalningsmetoder

Nya betalningsmetoder

Uppgift 1.2 Programgränssnitt (0–2 månader)

Gränssnitt för kommersiella program som används av industriella användare

Programgränssnitt: banker

Programgränssnitt: transportörer

Definition av särskilda parametrar SAP (standard för program mellan företag)

Uppgift 1.3 Utvärdering av IT-miljön (0–2 månader)

Persondator, arbetsstation, lokala nät

Operativsystem för persondatorer och nät

Internetanslutningar, intranät"

10 Tabeller med uppgifter om avtalsparternas särskilda roller vid genomförandet av de olika arbetsprogrammen har återgivits i avdelning 2 punkt 2.2 i andra avsnittet av bilaga I till avtalet.

11 I det första arbetsprogrammet har följande fördelning gjorts enligt den tabell som återfinns på sidorna 40 och 41 i bilagan I till avtalet:

Uppgift	Part	Åtagande
1.1	[AMI Semiconductor] Intracom A-Consult	Definition av samtliga kommersiella förfaranden hos användarna avseende kontroll, försäljning, överskottslager och anskaffning av elektronisk materiel.
1.2	(Nordbank)	Definition av gränssnitt som är nödvändiga för girering och revision.
	(Euram)	Definition av gränssnitt som är nödvändiga för att fastställa transportkostnader, placera transportorder och spåra sådana order.
	(AMI Semiconductor) Intracom A-Consult	Framställning i tabellform av detaljer angående nödvändiga gränssnitt för kommersiella programvaror.
1.3	InterTeam	Utvärdering av samtliga projektdeltagares IT-miljö, inbegripet tillämpade normer. Oberoende utvärdering av huruvida den arkitektur som skall användas är i fas med den senaste utvecklingen.
	(Nordbank)	Samarbete med InterTeam vid analysen av den lokala IT-miljön.
	(Euram)	Samarbete med InterTeam vid analysen av den lokala IT-miljön.
	(AMI Semiconductor) Intracom A-Consult	Samarbete med InterTeam vid analysen av den lokala IT-miljön.

3) Kommissionens kontroll

12 I artikel 8 i bilaga II till avtalet föreskrivs att kommissionen skall ha möjlighet att biträdas av experter när avtalet genomförs. Vid detta förhållande åligger det denna institution att vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att dessa experter inte lämnar ut eller använder konfidentiella uppgifter som de tagit del av. Detaljerade upplysningar om dessa experter skall i förväg meddelas kommissionens avtalspartners, och kommissionen skall i rimlig omfattning beakta deras invändningar grundade på befogade kommersiella skäl.

4) Finansiella bestämmelser

13 Enligt artikel 3 i avtalet uppskattades de ersättningsbara kostnaderna för projektet till totalt 1 080 000 ecu. I samma artikel föreskrevs att kommissionens bidrag skulle täcka upp till 50 procent av dessa kostnader till ett belopp av högs. 540 000 ecu. Grundvalen för vilka kostnader som skulle beaktas angavs i bilaga I till avtalet, och i artiklarna 18–20 i bilaga II till avtalet angavs vilka exakta kriterier som skulle tillämpas vid beräkningen av de ersättningsbara kostnaderna.

14 I formulär 1, som återges på sidan 6 i bilaga I till avtalet, fördelades det ersättningsbara totalbeloppet mellan svarandena enligt följande:

— InterTeam: 153 500 ecu;

— Ision: 70 000 ecu;

— Euram: 40 000 ecu;

— Nordbank: 10 000 ecu;

— AMI Semiconductor: 97 000 ecu;

— Intracom: 68 000 ecu;

— A-Consult: 101 500 ecu.

15 I formulär 5.3, som återges på sidorna 56 och 57 i bilaga I till avtalet, anges hur mycket arbete, uttryckt i antal månader för en person, som varje avtalspart skulle bidra med för att fullgöra varje arbetsprestation.

16 Enligt artikel 4 i avtalet skulle kommissionens utbetalningar göras enligt följande:

— Ett förskott på 270 000 ecu, som skall utbetalas inom två månader efter det att den sista avtalsparten undertecknat avtalet.

— Periodiska utbetalningar, som skall verkställas inom två månader efter godkännande av olika periodiska rapporter om arbetets fortskridande och uppgifter om motsvarande kostnader. Förskotten och de periodiska utbetalningarna skall tillsammans inte överstiga 486 000 ecu.

— Återstoden av kommissionens totala bidrag (innehållet belopp 54 000 ecu) skall utbetalas inom två månader efter godkännande av den sista rapporten, handlingar eller andra avtalsprestationer för projektet och kostnadsredovisningen för slutperioden.

17 I artikel 23.2 i bilaga II till avtalet föreskrevs att alla betalningar från kommissionen skulle anses utgöra förskott fram till dess att en fullgod arbetsprestation godkänts eller annars fram till dess att slutrapporten godkänts.

5) Återbetalningar

18 Enligt artikel 23.3 i bilaga II till avtalet har avtalsparterna förbundit sig att omedelbart återbetala mellanskillnaden om det totala bidragsbeloppet för projektet som kommissionen skall erlägga understiger det totalbelopp som denna har betalat ut.

19 Det föreskrivs i artikel 5.3 a i i ovannämnda bilaga II att kommissionen, inom en rimlig frist som inte får vara kortare än en månad och som angetts skriftligen, skall ha möjlighet att skriftligen häva avtalet med omedelbar verkan när kommissionen begärt att åtgärder skall vidtas, detta för att avhjälpa att avtalet inte genomförts och åtgärderna inte vidtagits på ett tillfredsställande sätt.

20 I artikel 5.4 i bilaga II till avtalet föreskrevs att för det fall avtalet hävdes skulle gemenskapens bidrag i fråga om kostnader endast avse kostnader avseende sådana avtalsprestationer för projektet som kommissionen godkänt samt andra rimliga och godtagbara kostnader, inbegripet finansiella åtaganden.

21 Enligt samma bestämmelse skulle, om avtalet hävdes i enlighet med artikel.5.3 a i bilaga II till avtalet och efter skriftlig begäran, alla belopp som återbetalades kunna uppräknas med en ränta uppgående till två procentenheter mer än den räntesats som tillämpades av Europeiska monetära institutet på transaktioner i ecu för den tidsperiod som förflutit från det att medlen mottogs till dess att de återbetalades.

6) Skiljedomsklausulen

22 I artikel 7 i bilaga II till avtalet återfinns en skiljedomsklausul med följande lydelse:

"Europeiska gemenskapernas förstainstansrätt och efter överklagande Europeiska gemenskapernas domstol är ensamma behöriga att avgöra tvister mellan kommissionen och avtalsparterna med avseende på giltigheten, tillämpningen och tolkningen av förevarande avtal."

B — *Verkställighet av avtalet*

23 Projektet började genomföras i maj 1998.

24 Den 15 december 1998 översände avtalsparterna en rapport till kommissionen avseende en sexmånadersperiod där det angavs vilka mål som uppnåtts. I denna rapport angav avtalsparterna att de fullgjort de olika arbetsprestationer som angavs i arbetsprogrammen 1, 2 och 3

25 För att kunna kontrollera de resultat som beskrivs i avtalsparternas rapporter, föreslog kommissionen att en kontrollgrupp (Review Team) skulle inrättas. Efter att ha fått upplysningar om de experter som kommissionen föreslagit och bland annat delgetts deras meritförteckningar gav InterTeam genom e-postmeddelande av den 8 april 1999 sitt medgivande till att två sökande tillsattes, nämligen Guida och Ouzounis.

26 Under ett möte mellan avtalsparterna och kommissionen den 11 juni 1999 lämnade kontrollgruppen sin första undersökningsrapport. I denna gav kontrollgruppen uttryck för allvarliga brister vid genomförandet av projektet. På grundval av dessa konstateranden tillkännagav gruppen att projektet skulle ställas in fram till den 1 juli 1999 och uppmanade svarandena att ge gruppen alla upplysningar som var nödvändiga för att utvisa att de avhjälpt de brister avseende genomförandet som angivits i undersökningsrapporten.

27 I skrivelse av den 18 juni 1999 sammanfattade kommissionen de beslut som fattats under mötet den 11 juni 1999. Vid detta tillfälle fastställde kommissionen även i enlighet med artikel 5.3 a i i bilaga II till avtalet en ytterligare frist för svarandena och hotade med att häva avtalet. I skrivelser av den 29 juni och 14 juli 1999 bestred institutionen på nytt att svarandena hade uppfyllt sina avtalsskyldigheter och anmodade dem att se till att arbetet genomfördes och att avhjälpa de konstaterade bristerna inom en frist av en månad.

28 I början av juli månad 1999 framlade svarandena en rapport för kommissionen med avseende på en tolvmånadersperiod där det angavs vilka mål som uppnåtts. Enligt denna rapport hade de genomfört projektet i enlighet med avtalet.

29 Den 5 juli 1999 framlade kontrollgruppen en andra undersökningsrapport i vilken upplysningarna i rapporten om vad som uppnåtts under tolv månader och de andra kompletterande handlingarna som avtalsparterna ingivit beaktades. I denna rapport

kritiserades i grunden samtliga arbetsprestationer. En del av dessa godtogs dock, trots att de betecknades som svaga.

30 Kontrollgruppen stod fast vid sin slutsats trots att en ny fullständig presentation av de mål som svarandena hade uppnått gjordes under ett möte den 8 september 1999.

31 I skrivelse av den 21 december 1999 ställd till InterTeam hävde kommissionen avtalet med retroaktiv verkan från den 8 september 1999.

C — *Kommissionens utbetalningar och återbetalningskravet*

32 Ikraftträdandet av rådets förordning (EG) nr 1103/97 av den 17 juni 1997 om vissa bestämmelser som har samband med införandet av euron (EGT L 162, s. 1) har, i enlighet med artikel 2.1 i denna förordning, fått till följd att varje hänvisning till ecun skall ersättas med en hänvisning till euron till en kurs av en euro för en ecu.

33 I enlighet med avtalsbestämmelserna utbetalade kommissionen följande belopp till svarandena:

— 270 000 euro den 8 juni 1998.

— 191 394 euro den 6 maj 1999 för tiden den 1 maj–31 oktober 1998.

Förskottsbeloppet uppgår således till totalt 461 394 euro.

34 Den 21 december 1999 ställde kommissionen en skrivelse till svarandena med fordran på återbetalning av 317 214 euro motsvarande skillnaden mellan 461 394 euro som verkligen utbetalats och 144 180 euro som, enligt kommissionens beräkning motsvarade den summa som kommissionen var skyldig att bidra med.

35 I enlighet med den tabell som återgivits i ansökan fördelar sig enligt kommissionen dessa belopp, uttryckta i euro, mellan svarandena enligt följande:

	A	B	C	D
InterTeam	153 500	300 934	29 491,36	271 443
A-Consult	101 500	61 823	40 960,23	20 862
(AMI Semiconductor)	97 000	26 743	26 214,55	529
Ision	70 000	39 926	31 129,77	8 797
(Euram)	40 000	21 606	0	21 606
Intracom	68 000	10 362	16 384,09	(6 022)
(Nordbank)	10 000	0	0	0
	540 000	461 394	144 180	323 237

A = högsta bidrag enligt avtalet,
B = faktiskt utbetalat belopp,
C = godkänt bidrag,
D = belopp som skall återbetalas (B och C)

D — *Tre av svarandenas likvidation*

1) Beträffande InterTeam

36 Den 22 december 1999 beslutade InterTeams bolagsstämma att bolaget skulle träda i likvidation. Den 17 juli 2001 lämnade företaget in sin balansräkning som upprättats den 31 december 1999, vilken enligt företagets uppgifter motsvarade slutredovisningen. Enligt denna balansräkning förelåg ett underskott på 695 605,33 DEM (det vill säga 355 657,35 euro) som inte täcktes av företagets eget kapital. Den 8 november 2001 ströks InterTeam ur handelsregistret.

2) Beträffande A-Consult

37 Den 10 juli 2002 inleddes ett särskilt konkursförfarande (Anschlußkonkursverfahren) mot A-Consult, och den nuvarande konkursförvaltaren Roehlich utsågs till detta företags konkursförvaltare.

38 A-Consult återtog därefter sin ansökan om särskilt konkursförfarande vilket, i enlighet med österrikisk konkursrätt, ledde till att nämnda förfarande upphörde och att "det konkursförfarande som följer efter särskilt konkursförfarande" inleddes den 25 juli 2002.

3) Beträffande Ision

39 Den 19 juli 2002 inleddes ett insolvensförfarande beträffande Isions tillgångar, och Fialski utsågs till detta företags konkursförvaltare.

II — Domstolens behörighet

A — *Tillämpliga bestämmelser*

40 Artikel 238 EG har följande lydelse:

"Domstolen skall vara behörig att träffa avgöranden med stöd av en skiljedomsklausul i ett offentligrättsligt eller privaträttsligt avtal, som ingåtts av gemenskapen eller för dess räkning."

41 Artikel 225.1 EG i dess lydelse enligt Nicefördraget har följande lydelse:

"Förstainstansrätten skall vara behörig att i första instans pröva och avgöra de ärenden som anges i artiklarna 230, 232, 235, 236 och 238, med undantag av de ärenden som åvilar en särskild rättsinstans och de som enligt stadgan faller under domstolens behörighet. I stadgan kan det fastställas att förstainstansrätten skall vara behörig för andra grupper av ärenden.

Förstainstansrättens avgöranden enligt denna punkt kan överklagas till domstolen, dock endast i rättsfrågor, i enlighet med de villkor och begränsningar som fastställs i stadgan."

42 Artikel 51 i domstolens stadga hade följande lydelse fram till den 31 maj 2004, innan rådets beslut av den 26 april 2004 om ändring av artiklarna 51 och 54 i protokollet till domstolens stadga (2004/407/EG, Euratom) (EGT L 132, s. 5) trädde i kraft:

"Med avvikelse från den regel som nämns i artikel 225.1 i EG-fördraget ... skall talan som väcks av medlemsstaterna, gemenskapernas institutioner och Europeiska Centralbanken omfattas av domstolens behörighet."

B — *Skiljedomsklausulens tillämplighet*

43 Enligt lydelsen i den skiljedomsklausul som återfinns i artikel 7 i bilaga II till avtalet och som återgivits ovan i punkt 22 i förevarande dom är förstainstansrätten ensam behörig att avgöra tvister som kan uppkomma med anledning av avtalet.

44 Det är emellertid ostridigt att systemet för fördelning av behörighet mellan förstainstansrätten och domstolen, såsom detta framgår av fördraget och domstolens stadga som bilagts fördraget, vid den tid då talan väcktes inte innehöll bestämmelser om att förstainstansrätten var behörig att avgöra mål som, i likhet med det förevarande, väckts av en gemenskapsinstitution.

45 Av denna anledning vidarebefordrades ansökan, som först ingivits till förstainstansrättens kansli, till domstolens kansli i enlighet med artikel 54 i domstolens stadga.

46 Trots att parterna inte bestritt domstolens behörighet skall domstolen, såsom generaladvokaten med fog anfört i punkt 53 i sitt förslag till avgörande, ex officio undersöka huruvida skiljedomsklausulen är tillämplig.

47 Härvid uppkommer frågan huruvida den omständigheten att förstainstansrätten anges i en skiljedomsklausul kan medföra att domstolen blir behörig i enlighet med artikel 238 EG, i vilken särskilt anges att "domstolen" är behörig.

48 Ett jakande svar fordras av nedanstående skäl.

49 Såsom generaladvokaten angivit i punkt 59 i sitt förslag till avgörande framgår det av användningen av ordet domstolen i fördraget att denna benämning inte avser den ena av de två gemenskapsdomstolarna, utan den gemenskapsinstitution som inbegriper både domstolen och förstainstansrätten. Hänvisningen i artikel 238 EG till domstolen skall förstås så, att det är denna institution som åsyftas, och det är denna som skall avses i ett avtal för att en av gemenskapsdomstolarna skall kunna ges behörighet.

50 I fördraget anges inte att någon särskild formulering skall användas i skiljedomsklausuler. Under sådana förhållanden skall varje formulering som visar att parterna

haft för avsikt att se till att eventuella tvister inte kan prövas av nationella domstolar utan skall prövas av gemenskapsdomstolarna anses vara tillräcklig för att de sistnämnda skall vara behöriga i enlighet med artikel 238 EG.

51 Genom angivandet av förstainstansrätten som behörig domstol uppfylls tydligt detta kriterium, och det är inte nödvändigt att tolka den ifrågavarande klausulen mot bakgrund av den lag som är tillämplig på avtalet.

52 Den omständigheten att parterna utan skäl försökt att avgöra exakt vilken domstol inom institutionen domstolen som skulle avgöra deras tvister och att skiljedomsklausulen delvis är utan verkan, utgör inte något hinder för parternas tydligt uttryckta avsikt att se till att eventuella tvister inte kan prövas av nationella domstolar utan skall prövas av gemenskapsdomstolarna.

53 Domstolen är därför behörig att pröva kommissionens talan och Intracoms genkäromål.

III — Huruvida talan kan tas upp till prövning när den riktas mot tre svarande som har trätt i likvidation eller som har likviderats

54 Tre svarande, nämligen InterTeam, A-Consult och Ision har bestritt att talan kan tas upp till prövning med avseende på dem och har härvid i huvudsak grundat sig på den omständigheten att de när talan väcktes befann sig i olika skeden av ett insolvensförfarande.

A — *Tillämpliga bestämmelser*

1) Gemenskapsrätten

55 Rådets förordning (EG) nr 1346/2000 av den 29 maj 2000 om insolvensförfaranden (EGT L 160, s. 1), som antagits med stöd av artiklarna 61 c EG och 67.1 EG innehåller bland annat följande skäl:

"(2) För att den inre marknaden skall fungera väl krävs det att gränsöverskridande insolvensförfaranden fungerar effektivt och smidigt och denna förordning behöver antas för att uppnå detta syfte som omfattas av det civilrättsliga samarbetet i den mening som avses i artikel 65 i fördraget.

(3) Företagens verksamhet har i allt högre grad gränsöverskridande verkningar och regleras därför i allt större utsträckning av gemenskapsrätten. Eftersom sådana företags insolvens även påverkar den inre marknadens goda funktion behövs en gemenskapsrättsakt som ställer krav på samordning av de åtgärder som skall vidtas beträffande en insolvent gäldenärs tillgångar.

(4) För att den inre marknaden skall fungera väl måste det undvikas att parterna får motiv att överföra tillgångar från en medlemsstat till en annan eller att välja jurisdiktion för att få en förmånligare rättslig ställning ('forum shopping').

...

(8) För att uppnå syftet att förbättra insolvensförfaranden och kunna handlägga insolvensärenden med gränsöverskridande inslag effektivare är det nödvändigt och lämpligt att bestämmelserna om behörighet, erkännande och tillämplig lag på detta område blir föremål för gemenskapslagstiftning som är bindande och direkt tillämplig i medlemsstaterna."

56 Den ovannämnda förordningen innehåller följande bestämmelser:

"Artikel 3

Internationell behörighet

1. Domstolarna i den medlemsstat inom vars territorium platsen där gäldenärens huvudsakliga intressen finns, har behörighet att inleda ett insolvensförfarande. För bolag och andra juridiska personer skall sätet anses vara platsen där de huvudsakliga intressena finns, om inte annat visas.

2. När platsen där en gäldenärs huvudsakliga intressen finns befinner sig inom en medlemsstats territorium, har domstolarna i en annan medlemsstat behörighet att inleda ett insolvensförfarande endast om gäldenären har ett driftställe i den senare medlemsstaten. Verkningarna av detta förfarande får enbart omfatta gäldenären tillhörig egendom som finns inom denna medlemsstats territorium.

...

Artikel 4

Tillämplig lag

1. Om inte annat föreskrivs i denna förordning skall lagen i den medlemsstat inom vars territorium insolvensförfarandet inleds, nedan kallad inledningsstaten, vara tillämplig på insolvensförfarandet och dess verkningar.

2. Lagen i inledningsstaten skall bestämma förutsättningarna för att inleda ett förfarande, samt för att genomföra och slutföra det. Denna lag skall under alla förhållanden bestämma

...

f) insolvensförfarandets verkningar på förfaranden som inletts av enskilda borgenärer, med undantag för pågående rättegångar,

...

Artikel 16

Utgångspunkt [för erkännande av insolvensförfaranden]

1. Beslut om att inleda ett insolvensförfarande fattat av en domstol i en medlemsstat, som har behörighet enligt artikel 3, skall från den tidpunkt det har verkan i inledningsstaten erkännas i alla andra medlemsstater.

Detta skall också gälla i de fall ett insolvensförfarande med hänsyn till gäldenärens rättsliga status inte kan inledas mot honom i de andra medlemsstaterna.

2. Erkännande av ett förfarande enligt artikel 3.1 hindrar inte att ett förfarande enligt artikel 3.2 inleds av en domstol i en annan medlemsstat. ...

Artikel 17

Verkan av erkännande

1. Ett beslut varigenom ett förfarande enligt artikel 3.1 inleds skall utan ytterligare formaliteter ha samma verkningar i alla andra medlemsstater som det har i inledningsstaten, om inte annat föreskrivs i denna förordning och så länge inte något förfarande enligt artikel 3.2 har inletts i dessa andra medlemsstater.

2. Verkan av ett beslut varigenom ett förfarande enligt artikel 3.2 inleds, får inte angripas i andra medlemsstater. Begränsningar av borgenärernas rättigheter, särskilt i form av betalningsanstånd eller nedsättning av fordringar som en följd av detta förfarande skall ha verkan på egendom som befinner sig inom en annan medlemsstats territorium endast gentemot de borgenärer som har medgett detta.

...

Artikel 40

Skyldighet att underrätta borgenärer

1. När ett insolvensförfarande har inletts i en medlemsstat skall den behöriga domstolen eller den förvaltare som domstolen utsett omedelbart underrätta kända borgenärer med hemvist eller säte i andra medlemsstater om detta.

2. Underrättelsen, vilken skall sändas till var och en av dessa borgenärer, skall innehålla upplysningar om vilka tidsfrister som gäller och följden av att dessa tidsfrister inte iakttas, den myndighet eller det organ hos vilka fordringar skall anmälas och vad som gäller i övrigt. Underrättelsen skall också ange om borgenärer som har fordringar förenade med förmåns- eller säkerhetsrätt behöver anmäla sina fordringar."

2) Nationell rätt

57 Enligt tysk rätt får den omständigheten att ett insolvensförfarande inleds bland annat följande följder:

— Med tillämpning av 80 § i Insolvenzordnung (tyska lagen om obestånd) av den 5 oktober 1994 (BGBl. 1994 I, s. 2866), i den lydelse som var tillämplig på tvisten (nedan kallad InsO), tillkommer rätten att förfoga över företagets tillgångar en förvaltare. Detta innefattar även rätten att väcka talan och föra företagets talan inför rätta, vilket innebär att en stämningsansökan avseende företaget skall delges förvaltaren och inte företaget.

— I enlighet med 87 § i InsO kan fordringsägarna endast göra sina fordringar hos företaget gällande om de följer bestämmelserna om insolvensförfarande. Bestämmelserna i 174 § och följande paragrafer i InsO ersätter därmed ordinär talan som regleras genom civilprocessrättsliga bestämmelser, och en talan som förs direkt mot företaget eller konkursförvaltaren kan inte tas upp till prövning.

58 Enligt österrikisk rätt är det enligt 6 § 1 i Konkursordnung (österrikisk konkurslag, RGBl. n° 337/1914, i den lydelse som är tillämplig på tvisten i fråga, nedan kallad KO) förbjudet att efter det att ett insolvensförfarande inletts väcka talan och fortsätta driva ett mål i syfte att göra gällande anspråk på tillgångarna i ett företag som försatts i konkurs.

B — *Huruvida talan kan tas upp till prövning i den mån den riktats mot InterTeam*

59 Enligt AMI Semiconductor, Euram och InterTeam kan talan inte tas upp till prövning i den mån den riktats mot InterTeam, eftersom det företaget avförts ur handelsregistret den 8 november 2001, det vill säga nio månader innan kommissionens ansökan gavs in, och eftersom företaget därför hade förlorat sin rättskapacitet vid den tidpunkten.

60 Såsom generaladvokaten angivit i punkt 67 i sitt förslag till avgörande kan talan mot ett företag inte tas upp till prövning om företaget vare sig hade rättskapacitet eller partsbehörighet. Tillämplig lag är härvid den lag enligt vilken det ifrågavarande företaget bildats, det vill säga i förevarande fall tysk lag (se dom av den 27 september 1988 i mål 81/87, Daily Mail and General Trust, REG 1988, s. 5483, punkt 19, svensk specialutgåva, volym 9, s. 693, och av den 5 november 2002 i mål C-208/00, Überseering, REG 2002, s. I-9919, punkt 81).

61 Det är ostridigt att ett företag med begränsat ansvar (GmbH), såsom InterTeam, enligt tysk rätt förlorar sin partsbehörighet när det upplöses, vilket förutsätter att det avförs ur handelsregistret till följd av att det fastställts att företaget saknar tillgångar. Avförandet ur registret medför således en presumtion för att bolaget saknar tillgångar.

62 Det är visserligen möjligt att motbevisa denna presumtion, vilket innebär att det avförda företaget återfår sin partsbehörighet. Tvärtemot vad kommissionen har påstått, är det emellertid härvid inte tillräckligt att göra gällande att ett avfört företag fortfarande har vissa tillgångar. Kommissionen borde ha anfört faktiska omständigheten till stöd för sitt påstående, genom att till exempel ange vilka tillgångar som fanns kvar enligt kommissionen och genom att ange åtminstone ett ungefärligt värde och en rättslig grund för dessa samt, i förekommande fall, vilka borgenärer som berörs.

63 I brist på sådana uppgifter kan talan inte tas upp till prövning i den mån den riktats mot InterTeam.

C — *Huruvida talan kan tas upp till prövning i den mån den riktats mot A-Consult och Ision*

64 Den dag ansökan lämnades in hade insolvensförfaranden inletts mot dessa två företag i enlighet med den nationella lagstiftning som var tillämplig på dem.

65 Det är ostridigt att en sådan talan som den som kommissionen för enligt relevanta nationella bestämmelser, nämligen 6 § KO med avseende på A-Consult och 87 § InsO med avseende på Ision, under dessa omständigheter inte skulle ha kunnat tas upp till prövning om den hade riktats mot dessa företag vid en nationell domstol.

66 Enligt artikel 238 EG jämförd med skiljedomsklausulen är domstolen i princip behörig att avgöra tvister mellan parterna.

67 Fråga uppkommer emellertid hur denna behörighet skall utövas med avseende på en part mot vilken ett insolvensförfarande inletts. Denna fråga skall bedömas med beaktande av de processrättsliga bestämmelser som är tillämpliga vid domstolen.

68 Med hänsyn till att varken domstolens stadga eller dess rättegångsregler innehåller några särskilda bestämmelser om hur talan skall behandlas när den riktas mot parter mot vilka ett insolvensförfarande har inletts, skall de regler som skall tillämpas härledas från de gemensamma principer som finns i medlemsstaternas processrätt på området.

69 Det framgår nämligen härvid att enligt processrätten i flertalet medlemsstater kan en borgenär inte inför rätta självständigt göra gällande fordringar mot den som är föremål för ett insolvensförfarande, utan han måste följa det tillämpliga förfarandet och om han inte iakttar dessa regler skall hans talan avvisas. Medlemsstaterna är dessutom skyldiga att ömsesidigt ta hänsyn till förfaranden som inletts i en av dem. Detta framgår av artikel 4.2 f i förordning nr 1346/2000, där det stadgas att den lag som är tillämplig på insolvensförfarandets verkningar på förfaranden som inletts av enskilda borgenärer är lagen i den medlemsstat där insolvensförfarandet inletts, i förevarande fall österrikisk och tysk lag. Enligt artiklarna 16 och 17 i samma förordning skall vidare beslut om att inleda ett insolvensförfarande i en medlemsstat erkännas i alla andra medlemsstater och ha samma verkningar där som det har i inledningsstaten.

70 Såsom generaladvokaten har angett i punkterna 84 och 85 i förslaget till avgörande är, såsom framgår av bland annat andra, tredje, fjärde och åttonde skälen i förordning nr 1346/2000, ändamålet med bestämmelserna i denna förordning att bibehålla effektiviteten och samordningen av insolvensförfarandena inom Europeiska unionen och att på så sätt säkerställa en jämn fördelning av disponibla tillgångar mellan samtliga fordringsägare. Gemenskapsinstitutionerna skulle åtnjuta en obefogad fördel i förhållande till andra fordringsägare om de hade möjlighet att göra gällande sina fordringar genom förfaranden vid gemenskapsdomstolarna, då talan vid nationella domstolar inte är möjlig.

71 Det är vidare felaktigt av kommissionen att försöka göra gällande artikel 40 i förordning nr 1346/2000 genom att grunda sig på den omständigheten att två och en

halv månad förflutit från det att insolvensförfarandet inleddes den 10 juli 2002 till delgivningen av detta förfarande den 23 september 2002, detta i syfte att invända mot att denna förordning tillämpas i förevarande fall. Enligt artikel 17.1 i den ovannämnda förordningen skall ett beslut varigenom ett insolvensförfarande inleds ha verkningar i övriga medlemsstater utan att någon delgivning behöver ske med stöd av artikel 40 i samma förordning. Även om kommissionen kan anses ha delgivits för sent föreskrivs det inte i förordning nr 1346/2000 att en sådan försening skall påverka erkännandet av förfarandet i andra medlemsstater, med förbehåll för en eventuell rätt till ersättning för skada som orsakats av att delgivning skett för sent.

72 Med hänsyn till vad ovan anförts kan kommissionens talan inte tas upp till prövning såsom den formulerats i ansökan i den mån den riktats mot A-Consult och Ision.

D — *Kommissionens tilläggsyrkanden*

73 Under förhandlingen har kommissionen i andra hand framställt tilläggsyrkanden med innebörden att kommissionens talan, till den del denna riktas mot A Consult och Ision, skall betraktas som en talan om fastställelse av att kommissionens fordringar är välgrundade, detta för att kommissionen skall kunna göra gällande dessa fordringar inom ramen för nationella insolvensförfaranden.

74 Det är uppenbart att dessa tilläggsyrkanden inte kan tas upp till prövning.

75 Tilläggsyrkandena står för det första i strid med föreskrifterna i artikel 38 i rättegångsreglerna. Enligt denna bestämmelse är parterna skyldiga att ange föremålet för talan i den ansökan genom vilken talan väcks. Även om nya grunder under vissa förhållanden får åberopas enligt artikel 42 i rättegångsreglerna, får en part inte ändra föremålet för talan under förfarandet (se dom av den 25 september 1979 i mål 232/78, kommissionen mot Frankrike, REG 1979, s. 2729, punkt 3, svensk specialutgåva, volym 4, s. 505, och av den 18 oktober 1979 i mål 125/78, GEMA mot kommissionen, REG 1979, s. 3173, punkt 26, svensk specialutgåva, volym 4, s. 579). Nya yrkanden som första gången åberopas under förhandlingen kan inte prövas, eftersom svarandena i annat fall inte skulle ha möjlighet att förbereda ett svar på yrkandena, varvid rätten till försvar skulle i åsidosättas.

76 Dessa yrkanden går för det andra utöver domstolens behörighet enligt den tillämpliga skiljedomsklausulen, enligt vilken behörigheten begränsas till "tvister mellan kommissionen och avtalsparterna". En fastställelsetalan som väckts mot bakgrund av ett insolvensförfarande berör emellertid även andra parter, nämligen det konkursförsatta företagets övriga fordringsägare. Det kan i detta avseende betonas att kommissionen inte inlett något förfarande för att förmå dessa parter att delta i det förevarande förfarandet.

77 Slutligen är de överväganden som angivits ovan i punkterna 68–70 i denna dom även tillämpliga på kommissionens tilläggsyrkanden, som av denna anledning inte kan tas upp till prövning.

78 Kommissionens tilläggsyrkanden skall därför avvisas.

IV — Huruvida talan är välgrundad i den del den riktats mot AMI Semiconductor, Intracom, Euram och Nordbank

79 Kommissionen har åberopat två rättsliga grunder till stöd för de betalningsanspråk som kommissionen gjort gällande mot svarandena. Kommissionen har för det första stött sig på den avtalsrättsliga rätten till återbetalning i enlighet med artikel 23.3 i bilaga II till avtalet. Kommissionen har för det andra åberopat att svarandena gjort en obehörig vinst i den mening som avses i 812 § Bürgerliches Gesetzbuch (tysk civillag, nedan kallad BGB) vari föreskrivs att "den som utan rättslig grund uppnår något till skada för tredje man till följd av att den tredje mannen utfört en arbetsprestation, eller på annat sätt, är ersättningsskyldig".

A — *Rätten till ersättning grundad på artikel 23.3 i bilaga II till avtalet*

80 I artikel 23.3 i bilaga II till avtalet föreskrivs att om de betalningar som gjorts för projektet översteg vad kommissionen totalt skulle erlägga i finansiellt bistånd, var avtalsparterna skyldiga att omedelbart återbetala skillnaden mellan dessa betalningar och biståndet.

81 Med avseende på tillämpningen av denna bestämmelse i förevarande fall uppkommer bland annat två frågor. Domstolen skall först och främst avgöra om den återbetalningsskyldighet som föreskrivs i den ovannämnda bestämmelsen är en solidarisk förpliktelse eller om återbetalning tvärtom endast kan utkrävas av de avtalsparter som faktiskt erhållit medel från kommissionen. I andra hand uppkommer frågan hur det totala belopp som kommissionen skulle erlägga skall beräknas.

1 Solidariskt betalningsansvar

82 Uttrycket "avtalsparterna" avser enligt definitionen på sidan två i avtalet samtliga sju svarande som slutit detta avtal med kommissionen. Frågan om den exakta innebörden av användningen av uttrycket i artikel 23.3 i bilaga II till avtalet har emellertid givit upphov till en livlig debatt mellan parterna.

83 Enligt kommissionen visar användningen av uttrycket att den återbetalningsskyldighet som föreskrivs i denna bestämmelse åligger avtalsparterna tillsammans och inte endast dem som erhållit de ifrågavarande förskotten. Kommissionen kan därför väcka talan mot var och en av avtalsparterna om återbetalning av hela förskottsbeloppet.

84 Svarandena har gjort gällande att det inte bara av den omständigheten att uttrycket avtalsparterna använts går att härleda att det rör sig om solidariskt betalningsansvar och att detta, om parterna haft för avsikt att tillämpa sådant ansvar, borde ha uttryckts tydligare. Svarandena har vidare anmärkt att den förpliktelse som följer av artikel 23.3 i bilaga II till avtalet enligt denna bestämmelses uttryckliga lydelse är en skyldighet att "återbetala", vilket enligt själva definitionen av detta begrepp förutsätter att den part som uppmanas att återbetala tidigare erhållit det belopp som återkrävs.

85 Eftersom den ovannämnda artikel 23.3 inte i sig är tillräckligt tydlig i detta avseende skall domstolen tolka den mot bakgrund av övriga avtalsbestämmelser, bland annat artikel 1 i avtalet.

86 Ovannämnda artikel 1.1 innebär vid första anblicken en förpliktelse för parterna att genomföra avtalet "tillsammans och solidariskt" ("jointly and severally") "med avseende på det arbete som angivits i bilaga I". Denna förpliktelse som enligt bestämmelsens lydelse endast är tillämplig på genomförandet av arbete och inte på återbetalning av förskott, begränsas därefter strängt genom artikel 1.2.

87 Artikel 1.2 andra meningen i avtalet utgör således hinder mot att ansvaret för återbetalning av förskott skall vara solidariskt, genom att det i denna bestämmelse föreskrivs att "[i]ngen avtalspart är skyldig att ... återbetala belopp som en försumlig avtalspart skall erlägga om han inte själv har bidragit till försumligheten".

88 Av denna bedömning framgår att artikel 23.3 i bilaga II till avtalet, tolkad mot bakgrund av artikel 1.2 i detta avtal, innebär att en avtalspart endast är skyldig att återbetala de förskott han själv erhållit, om det inte visas att denne avtalspart har bidragit till en försumlighet som har lett till att kommissionen ges rätt till återbetalning av ett förskott som betalats ut till en annan avtalspart. Bevisbördan för att en avtalspart har bidragit till en sådan försumlighet åligger med nödvändighet kommissionen, eftersom denna såsom sökande har åberopat försumligheten.

89 Kommissionen har inte visat att AMI Semiconductor, Euram, Intracom eller Nordbank har bidragit till någon särskild försumlighet från en annan avtalsparts sida som skulle kunna få till följd att denna institution fick rätt till återbetalning av ett förskott som denna andra avtalspart erhållit. Såsom generaladvokaten har anfört i punkt 145 i sitt förslag till avgörande, är de allmänt hållna påståendena att svarandena inte samarbetat tillräckligt eller inte uppfyllt sin upplysningsplikt gentemot kommissionen otillräckliga i detta avseende, även om de delvis är grundade på utvärderingsrapporterna.

90 Domstolen finner således att ingen av svarandena kan anses skyldig att, med stöd av artikel 23.3 i bilaga II till avtalet, återbetala något belopp utöver vad denne själv erhållit.

2) Beräkningen av kommissionens finansiella bistånd

91 Enligt artikel 23.3 i bilaga II till avtalet föreligger rätt till återbetalning på villkor att det totala bidragsbeloppet för projektet som kommissionen skall erlägga understiger det belopp som denna har betalat ut. Under sådana förhållanden är var och en av svarandena skyldig att återbetala mellanskillnaden mellan det förskott som denne erhållit och de kostnader som denne har rätt till ersättning för.

92 Kommissionen har i en tabell som återgivits i punkt 35 i denna dom angett vilka belopp som var och en av svarandena enligt kommissionen skulle erlägga individuellt om det solidariska betalningsansvaret inte kunde tas i anspråk. Dessa belopp har beräknats genom att från de belopp som varje avtalspart erhållit från kommissionen dra de belopp som är hänförliga till de arbetsprestationer som kommissionen godkänt i enlighet med vad avtalsparten i fråga skulle bidra med enligt den arbetsfördelning som återfinns i bilaga I till avtalet.

93 Med hänsyn till att kommissionen medgivit att Nordbank inte erhållit någon utbetalning och att Intracom erhållit ett lägre belopp än vad detta företag hade att fordra, kan kommissionen inte kräva någon återbetalning från dessa två svarande.

94 Det är utrett att AMI Semiconductor totalt erhållit beloppet 26 743 euro och att kommissionen godkänt arbete till ett värde av 26 214,55 euro. Det högsta belopp som detta företag skall återbetala uppgår därför till 528,45 euro. Det är även utrett att Euram erhållit beloppet 21 606 euro och att ingen av detta företags arbetsprestationer godkänts.

95 Med avseende på de krav som riktats mot dessa två svarande har kommissionen inte rätt att vägra att godkänna arbetsprestationer eller kostnadsredovisningar utan att detaljerat motivera i vilket avseende dessa arbetsprestationer har varit bristande. I motsats till vad kommissionen har gjort gällande följer det inte av avtalets särskilda karaktär — särskild i den meningen att det är ett avtal om utbetalning av stöd utan någon verklig motprestation för kommissionen — att denna skönsmässigt kan bedöma om arbetsprestationerna skall godkännas. Såsom generaladvokaten med fog har angivit i punkterna 167–171 i sitt förslag till avgörande, var det nödvändigt att avtalet innehöll klausuler med denna innebörd för att kommissionen skulle få så stora ensidiga beslutsbefogenheter.

96 Domstolen skall därför bedöma om kommissionens vägran att godkänna de arbetsprestationer som AMI Semiconductor och Euram skulle utföra varit befogad. Såsom generaladvokaten angivit i punkt 161 i sitt förslag till avgörande avser tvisten huvudsakligen arbetsprestationerna 1.1 (samtliga systemfunktioner och designspecifikationer som definierats av användaren "Complete set of user-defined system functions and design specifications"), 1.2 (samtliga designspecifikationer avseende framtida programgränssnitt för integrering i dessa organisationers kommersiella mjukvarumiljö, "Complete set of design specifications for future software interfaces to integrate with the commercial software environment of these organisations") och 1.3 (fullständig beskrivning av framtida affärspartners IT-miljö, "Full description of future business par[t]ners' IT environment"), eftersom dessa tre arbetsprestationer var de enda arbetsprestationer som inte godkändes som AMI Semiconductor eller Euram hade varit delaktiga i.

97 Kommissionen har grundat sitt beslut att inte godkänna dessa arbetsprestationer uteslutande på de rapporter i vilka kontrollgruppen förordat ett sådant beslut. Vad beträffar dessa rapporters bevisvärde kan domstolen först och främst inte godta kommissionens uppfattning att dessa är tvingande med avseende på svarandena. Även om svarandena godkänt valet av de två personer som den ovannämnda institutionen föreslagit, framgår det varken av artikel 8 i bilaga II till avtalet, av någon annan klausul i detta avtal eller av någon annan uppgift i de meddelanden som utväxlats mellan parterna att avtalsparterna skulle vara bundna av de rapporter som upprättades av kontrollgruppen. Att dessa skulle ha bindande verkan strider för övrigt mot kommissionens inställning på denna punkt, eftersom denna under förhandlingen har hävdat att den själv kunde avvika från rapporterna om den så önskade.

98 I sin andra kontrollrapport förordade kontrollgruppen att de ifrågavarande arbetsprestationerna inte skulle godkännas. Arbetsprestation 1.1 beskrevs vara mycket ofullständig och inte särskilt noggrant utförd. Arbetsprestationerna 1.2 och 1.3 bedömdes vara obefintliga eftersom de handlingar som kontrollgruppen fått tillgång till enligt rubrikerna endast var "sammanfattningar" och inte fullständiga handlingar.

99 Dessa rapporter innehåller vissa motsägelser som inte förklarats. Till exempel kritiserade kontrollgruppen den omständigheten att företag i den finansiella sektorn och i logistiksektorn inte bidragit till genomförandet av arbetsprestation 1.1, trots att dessa varit representerade i det konsortium som utgjordes av svarandena. Det framgår emellertid tydligt av bilaga I till avtalet att det inte var föreskrivet i avtalet att Nordbank eller Euram skulle delta i denna arbetsprestation. Kontrollgruppen har uppenbarligen inte tillämpat avtalskriterierna vid bedömningen av om arbetsprestationerna var tillfredsställande, utan felaktigt tillämpat sina egna kriterier.

100 Kommissionen har under förhandlingen anfört att svarandenas presentation av arbetsprestation 1.3 endast upptog en enda sida, vilket inte överensstämmer med den arbetsinsats som föreskrevs i avtalet med avseende på denna arbetsprestation. Det föreligger nämligen vid första anblicken en överraskande skillnad mellan de fyra och en halv månaders arbete som det enligt vad som anges på sidan 57 i bilaga I till

avtalet skall krävas av en person för att fullgöra denna arbetsprestation och det förhållande att den framlagda rapporten är så kortfattad. Att en rapport är kortfattad innebär emellertid inte nödvändigtvis att den är av dålig kvalitet eller inte uppfyller de krav som föreskrivs i avtalet, vilka i förevarande fall är de enda relevanta kriterierna. För det fall kommissionen hyste tvivel med avseende på de belopp som fakturerats för en arbetsprestation, borde den ha bestritt kostnadsredovisningen mot bakgrund av de kriterier som anges i artiklarna 18–20 i bilaga II till avtalet i stället för att underkänna arbetsprestationen.

101 För att kunna motivera ett underkännande av en arbetsprestation är det nödvändigt att kommissionen särskilt anger vilka delar av arbetsprestationen som den har för avsikt att kritisera och att den anger skälen till att arbetsprestationen enligt kommissionen avviker från avtalsbestämmelserna. I förevarande fall är vare sig kontrollrapporterna eller kommissionens ansökan tillräckligt klart formulerade i detta avseende.

102 Domstolen kan därför inte godta kommissionens grunder avseende rätt till återbetalning grundade på bestämmelserna i artikel 23.3 i bilaga II till avtalet. Även yrkandet om ränta i enlighet med artikel 5.4 i samma bilaga skall därför ogillas.

B — *Rätten till återbetalning i enlighet med 812 § BGB*

103 Såsom generaladvokaten med fog angivit i punkt 185 i sitt förslag till avgörande, skall ett yrkande om återbetalning av felaktigt erlagda belopp med anledning av obehörig vinst med tillämpning av 812 § i BGB ogillas av samma skäl som domstolen har ogillat yrkandet om återbetalning grundat på avtalet. Eftersom kommissionen inte förebringat bevisning för att utbetalningarna överstigit avtalsparternas fordringar, har den inte styrkt att obehörig vinst förelegat.

104 Kommissionens talan skall därför ogillas.

V — Intracoms genkäromål

105 I sitt genkäromål har Intracom gjort anspråk på rätt till betalning av beloppet 6 022 euro från kommissionen. Detta belopp utgör skillnaden mellan det förskott på 10 362 euro som InterTeam erlagt till Intracom och den del av kostnaderna för godkända arbetsprestationer som Intracom burit och som enligt kommissionens beräkning uppgår till 16 384,09 euro.

106 Förutom att Intracom har gjort gällande att kommissionen skulle göra en "obehörig vinst", har företaget inte angett den rättsliga grunden för detta yrkande.

107 Det är utrett att kommissionen, genom sina betalningar till InterTeam, har utbetalat tillräckliga medel till svarandena för att täcka utbetalningen av 6 022 euro till Intracom. Vid avtalstidens slut utbetalades nämligen beloppet 300 934 euro till InterTeam, som inte överförde beloppet till de övriga svarandena. Eftersom InterTeam, enligt de siffror som angivits i formuläret på sidan 6 i bilaga I till avtalet, självt kunde ha rätt till utbetalningar till ett belopp av högs. 153 500 euro i enlighet med avtalet, innehade InterTeam för de övriga avtalsparternas räkning ett belopp som uppgick till åtminstone 147 434 euro.

108 Under dessa förhållanden har kommissionen inte gjort någon obehörig vinst. Intracoms genkäromål skall därför ogillas.

Rättegångskostnader

109 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna om detta har yrkats. Kommissionen har tappat målet och skall därför ersätta rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar domstolen (första avdelningen) följande dom:

1) Talan ogillas.

2) Genkäromålet från Intracom SA Hellenic Telecommunications & Electronic Industry ogillas.

3) Europeiska gemenskapernas kommission skall ersätta rättegångskostnaderna.

Underskrifter